

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษานวนิยายไทยในช่วงทศวรรษ 2480-2500 จำนวน 5 เรื่อง คือ หัสนิยาย เรื่อง พล นิกร กิมหงวน (พ.ศ. 2482-2511) ของ ป. อินทปาลิต นี้แหละโลก ของ ดอกไม้สด (พ.ศ. 2481) เสือใบ ของ ป. อินทปาลิต (พ.ศ. 2490) เสือคำ ของ ป. อินทปาลิต (พ.ศ. 2492) เล็บครุฑ ของ พนมเทียน (พ.ศ. 2500) พบว่าในนวนิยายไทยเหล่านี้ ชาวจีนในเมืองไทยเป็นเพียงตัวละครประกอบ มิใช่เป็นตัวละครหลักและให้ภาพของตัวละครที่เป็นชาวจีนส่วนใหญ่เน้นที่ภาพลักษณ์ “คนอื่น” พ่อค้าที่ขูดรีดคดโกง กลุ่มนักฆ่า นักเลง ผู้ร้ายที่มีอิทธิพลเป็นภัยต่อเศรษฐกิจของประเทศ คนที่ไม่มีคุณธรรม คอมมิวนิสต์ คนเจ้าชู้ ชีโก่ ตามก ขณะที่นวนิยายไทยบางส่วนได้นำเสนอภาพลักษณ์ของชาวจีนในแง่บวก เช่น ขยัน อดทน จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ แต่เป็นเพียงส่วนน้อยและเป็นเพียงแนวคิดความเป็นไทยกระแสรองที่ไม่เด่นชัดและไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทำให้ภาพลักษณ์ดังกล่าวไม่ได้ถูกนำเสนอในนวนิยายไทยในช่วงทศวรรษ 2480-2500 มากนัก

ในขณะที่นวนิยายไทยในช่วง พ.ศ. 2512-2533 ที่นำมาใช้ศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ ตัวละครที่เป็นชาวจีนเป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง และมีการให้ภาพเด่นชัดเกี่ยวกับชาวจีน จำนวน 12 เรื่อง คือ จดหมายจากเมืองไทย ของ โบตัน (พ.ศ. 2512) อยู่กับกิ่ง ของ หยกบูรพา (พ.ศ. 2519) กัณฐกพิศวาส ของ หยก บูรพา (พ.ศ. 2521) ไม้ต้องลม ของ โบตัน (พ.ศ. 2523) ศึกฝรั่ง ของ รพีพร (พ.ศ. 2524) เขยใหม่ ของ ลักษณ์ โรจนา (พ.ศ. 2525) กนกลายโบตัน ของ ศรีฟ้า ลดาวัลย์ (พ.ศ. 2529) ก่อนสายหมอกเลื่อน ของ โบตัน (พ.ศ. 2530) กระท่อมไม้ไผ่ ของ โสภาค สุวรรณ (พ.ศ. 2530) เมฆหลงฟ้า ของ ม. มธุการี (พ.ศ. 2532) บัวแดงน้ำ ของ โบตัน (พ.ศ. 2532) และ ลอคลายมังกร ของ ประภัสสร เสวิกุล (พ.ศ. 2533) พบว่าภาพลักษณ์ของชาวจีนในไทยมีด้านที่เหมือนและด้านที่แตกต่างจากภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วงทศวรรษ 2480-2500

ด้านที่ต่างต่างนั้น นวนิยายไทยช่วงพ.ศ. 2512-2529 คือ นวนิยายเรื่อง จดหมายจากเมืองไทย ของ โบตัน (พ.ศ. 2512) อยู่กับกิ่ง ของ หยก บูรพา (พ.ศ. 2519) กัณฐกพิศวาส ของ หยก บูรพา (พ.ศ. 2521) ไม้ต้องลม ของ โบตัน (พ.ศ. 2523) ศึกฝรั่ง ของ รพีพร (พ.ศ. 2524) เขยใหม่ ของ ลักษณ์ โรจนา (พ.ศ. 2525) กนกลายโบตัน ของ ศรีฟ้า ลดาวัลย์ (พ.ศ. 2529) ได้นำเสนอภาพของชาวจีนในไทยทั้งภาพลักษณ์ คนที่มีคุณธรรม ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม มีความกตัญญู นายทุน นักธุรกิจ ที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ ตลอดจนภาพลักษณ์ของจีนสยามที่ผสมผสานระหว่างความเป็นจีนและความเป็นไทย รวมทั้งภาพลักษณ์ “คอมมิวนิสต์” ที่มีการแก้ต่างและคลี่คลายให้

ลักษณะที่ดีขึ้น ส่วนด้านที่เหมือนนั้น นวนิยายไทยในช่วง พ.ศ. 2512-2529 ยังคงให้ภาพลักษณ์ของชาวจีนมีความเป็น “คนอื่น” ที่ยัง โคนคูถูกเหยียดหยามทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรม

พอมาถึง พ.ศ. 2530-2533 ภาพลักษณ์ของชาวจีนในนวนิยายไทย คือ ก่อนสายหมอกเลื่อน ของ โบตัน (พ.ศ. 2530) กระท่อมไม้ไผ่ ของ โสภาค สุวรรณ (พ.ศ. 2530) เมฆหลงฟ้า ของ ม. มธุการี (พ.ศ. 2532) บัวแดงน้ำ ของ โบตัน (พ.ศ. 2532) และ ตลอดลายมังกร ของ ประภัสสร เสวิกุล (พ.ศ. 2533) มีลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในเชื้อสายจีนและการเป็นคนจีนที่ประสบสำเร็จในชีวิต โดยนำเสนอภาพของ “จีนสยาม” ที่มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ยึดมั่นในคุณธรรม ตลอดจนภาพของนายทุน นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในทางธุรกิจ

ภาพลักษณ์ของชาวจีนข้างต้นนี้ มีปัจจัยมาจากสภาพสังคมไทยในช่วงทศวรรษ 2530 ที่สังคมไทยมีการยอมรับ เปิดกว้างให้ชาวจีนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยมากขึ้น ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงจากสภาพทางการเมือง เมื่อรัฐ ได้มีนโยบายที่ผ่อนคลายทั้งจากการปราบปรามการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ นโยบายชาตินิยมที่กีดกันทางเชื้อชาติที่ลดลง การปรับตัวผสมผสานเป็นคนไทยทั้งเชื้อชาติ และวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจที่กลุ่มชาวจีนและกลุ่มลูกหลานเชื้อสายจีนสามารถสะสมทุน ขยายตัวและเติบโตเข้าไปมีความสัมพันธ์กับกลุ่มนักการเมือง ตลอดจนเข้าไปมีบทบาททางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปมีบทบาทคุณนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นช่องทางที่เอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มนายทุน นักธุรกิจ จนสามารถมีฐานะที่มั่งคั่ง ร่ำรวย และทำให้เกิดการยอมรับจากสังคมไทยมากขึ้น

การนำเสนอภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ถือได้ว่ามีความสัมพันธ์และเป็นผลมาจากปัจจัยของบริบททางสังคมในช่วงเวลาที่นวนิยายไทยเรื่องนั้นๆผลิต และตีพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยจากสภาพการเมือง ทั้งการออกกฎหมายนโยบายของรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ฉบับที่ 1- ฉบับที่ 6 สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงของชาวจีนและ เชื้อสายจีนที่ได้สะสมทุน ขยายตัวและเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งบทบาทของกลุ่มหอการค้า สมาคมนักธุรกิจ ตลอดจนการลดลงของแนวคิดความเป็นไทยกระแสหลัก และการยอมรับว่าสังคมไทยมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรม ที่ทำให้กลุ่มชาวจีนและเชื้อสายจีนในเมืองไทยปรับตัว ผสมผสานเป็นไทยมากขึ้น จากปัจจัยเหล่านี้ได้สัมพันธ์ต่อการสร้างภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วงทศวรรษ 2480-2500 ซึ่งเป็นภาพในเชิงลบนั้นเกิดขึ้นในบริบทการเมืองแบบเชื้อชาตินิยม ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่เน้นการกีดกันทางเชื้อชาติ เพื่อให้คนไทยเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยการสร้างกลุ่มคนที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงความชัดเจนของการเป็น “คนไทย” ซึ่งรัฐได้เลือกชาวจีนเป็นกลุ่มคนที่เป็นคนอื่นและได้ขีดเส้นแบ่งแยกเป็น พวกเขา พวกเขา ในลักษณะ

ของการถูกเหยียดหยามชาวจีนในไทยว่าเป็นกลุ่มคนที่ด้อยกว่า เพราะแตกต่างจากคุณลักษณะของ “คนไทย” ที่รัฐไทยกำหนด ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่าช่วงทศวรรษ 2480-2500 เป็นช่วงเวลาที่ชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาเมืองไทย เพื่อประกอบอาชีพแล้วส่งเงินกลับประเทศ ตลอดจนบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศจีนในช่วงทศวรรษ 2490 ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ทำให้รัฐไทยในช่วงทศวรรษ 2480-2500 เกิดความกลัวหวาดระแวงว่ากลุ่มชาวจีนจะเข้ามาครอบงำทางเศรษฐกิจ และนำความคิดคอมมิวนิสต์เข้ามาทำลายและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ทำให้ในช่วงทศวรรษ 2490-2500 รัฐบาลได้มีการออกกฎหมาย และมีแนวนโยบายที่สร้างภาพลักษณ์ของชาวจีนให้เป็น “คนอื่น” คือเป็นศัตรู ผู้ร้าย และ คอมมิวนิสต์ที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศ ดังเห็นได้จากพระราชบัญญัติเรื่องสัญชาติ นโยบายชาตินิยม กฎหมายที่ว่าด้วยการปราบปรามอันเป็นคอมมิวนิสต์ รวมถึงการที่รัฐบาลได้สั่งปิดโรงเรียนจีนจับกุมชาวจีนบางคนที่เข้าข่ายเป็นคอมมิวนิสต์

ภาพลักษณ์ของชาวจีนในไทยที่เกิดจากบริบทของสังคมในช่วงทศวรรษ 2480-2500 นี้ยังคงมีลักษณะเชื่อมโยงและสืบเนื่องต่อการสร้างภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2412-2529 กล่าวคือ ในขณะที่กระแสแนวคิดความเป็นไทยกระแสหลักเน้นเชื้อชาตินิยม และวัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ในสังคมไทย อันมีผลให้ภาพลักษณ์ของชาวจีนในไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วงทศวรรษ 2480-2500 เป็นภาพเชิงลบ แต่นวนิยายไทยที่ผลิตในช่วง พ.ศ. 2512-2533 ซึ่งเลือกศึกษาทั้ง 12 เรื่อง มีการนำเสนอภาพของคนจีนในไทยที่เป็นการโต้ตอบกับภาพลักษณ์ของชาวจีนในนวนิยายช่วงทศวรรษก่อนหน้า

กล่าวคือ ภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533 ที่เลือกมาศึกษานั้น ได้เปลี่ยนแปลงเป็นภาพลักษณ์เชิงบวก คือมีลักษณะที่ปรับตัวกลายเป็นไทยมากขึ้น จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ชาติ เข้าโรงเรียนไทย ยึดมั่นในคุณธรรม ถือได้ว่ามีปัจจัยมาจากสภาพสังคมไทยในช่วง พ.ศ. 2512-2529 ที่กระแสการกีดกันทางเชื้อชาติที่ยังคงทวีความรุนแรง และการปราบปรามคอมมิวนิสต์เองที่ส่งผลให้ชาวจีนต้องปรับตัวกลายเป็นไทย เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย ประกอบกับในช่วงทศวรรษนี้ชาวจีนบางส่วนมีความผูกพันกับประเทศไทยมากกว่าประเทศจีน โดยเฉพาะกลุ่มลูกหลานจีนที่เกิดในเมืองไทย ทำให้ความรู้สึกที่ต้องการคงความเป็นจีนของตนเองนั้นลดลงหรือหมดไป

ความเปลี่ยนแปลงของภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533 เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย ภายหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ที่มีลักษณะแตกต่าง และเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงก่อนหน้า คือในทางสังคมแล้วภายหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ได้เกิดกระแสการตื่นตัวเรื่องจีน และ

กระแสนี้มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมของคนในสังคม ส่วนในทางเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่เติบโตในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ซึ่งเน้นเศรษฐกิจการส่งออก ทำให้ในช่วงเวลานี้มีการสะสมทุน เกิดการขยายตัว และเติบโตของ กลุ่มนายทุน นักธุรกิจเชื้อสายจีน ดังจะเห็นได้ว่า กลุ่มตระกูลเชื้อสายจีนบางกลุ่ม สามารถอาศัยช่องทางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ จนสามารถสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้ร่ำรวย กลุ่มชาวจีนและ เชื้อสายจีนในเมืองไทยส่วนใหญ่ยังได้กลายมาเป็นชนชั้นกลางในสังคมไทย ประกอบกับในช่วงเวลานี้กลุ่มลูกหลานจีนก็ได้เข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยและต่างประเทศ มีโอกาสเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ และ องค์กรทางธุรกิจระดับประเทศ

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ในช่วงปลายทศวรรษ 2520 กลุ่มนายทุนนักธุรกิจเข้าไปมีบทบาททางการเมืองในสัดส่วนครึ่งหนึ่งของรัฐบาลในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งแตกต่างกับรัฐบาลช่วงผ่านมามีกลุ่มทหาร ข้าราชการ เข้าไปมีบทบาททางการเมือง ประกอบกับนโยบาย 66/23 ที่ทำให้การปราบปรามอันเป็นคอมมิวนิสต์ได้รับการผ่อนปรนและลดลง ให้โอกาสกลุ่มนิสิต นักศึกษา ประชาชนที่ได้เดินทางเข้าป่า เพื่อเข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยสามารถกลับเข้ามาดำรงชีวิตในสังคมได้ ความหวาดกลัวคนจีนเรื่องคอมมิวนิสต์ลดลง จากปัจจัยดังกล่าวนี้เอง ทำให้ภาพลักษณ์คอมมิวนิสต์ของชาวจีนในนวนิยาย ได้รับการแก้ต่างและคลี่คลายให้มีภาพลักษณ์ที่ดีไม่ได้เป็นภัยหรืออันตรายต่อคนในสังคม ดังเช่น นวนิยายเรื่อง กนกลายใบตื้น

เช่นเดียวกับที่พบว่า ภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2530-2533 ได้สะท้อนให้เห็นถึงความภูมิใจ กล้าเปิดเผยถึงชาติพันธุ์จีน และเป็นการประกาศความเป็นจีนของคนเชื้อสายจีนในเมืองไทย ดังเห็นได้จาก ภาพลักษณ์ของเหลียง ลือพาณิชย์ ในนวนิยายเรื่อง กนกลายมังกร ที่สามารถสร้างฐานะจากชาวจีนอพยพที่มีเพียงเลื้อฝืนหมอนใบจนกลายมาเป็นนายทุน นักธุรกิจเชื้อสายจีนที่ประสบความสำเร็จในทางเศรษฐกิจ โดยภาพดังกล่าวนี้เกิดขึ้น จากสภาพการเมืองในช่วงพ.ศ. 2531-2533 ซึ่งตรงกับสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ที่กลุ่มนายทุน นักธุรกิจเชื้อสายจีนสามารถเข้ามามีบทบาททางการเมืองในตำแหน่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมาก จนกล่าวได้ว่าเป็นรัฐบาลแบบ “วานิชยาริปไตย” หรือ รัฐบาลนายทุน นักธุรกิจ ซึ่งกลุ่มนายทุน นักธุรกิจ เข้ามามีส่วนผลักดันต่อการเกิดนโยบายในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายทางเศรษฐกิจ ที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มตนเอง

ประกอบกับการที่รัฐบาลพลเอกชาติชายเองมีนโยบายทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น นโยบายแปรสนามรบเป็นสนามการค้า ที่มีการผูกมิตรกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ได้มองกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นคอมมิวนิสต์เป็นภัยหรืออันตรายต่อความมั่นคงของประเทศชาติอีกต่อไป และบทบาทของชาวจีนทางด้านเศรษฐกิจในช่วงเวลานี้

ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของชาวจีนให้ดีขึ้น เนื่องจากบริบททางเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงพ.ศ. 2530-2533 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับดิ่งมาก มีการขยายตัวของกลุ่มทุน นักธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนายทุน นักธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ การบริการ การท่องเที่ยว อีกทั้งในช่วงทศวรรษนี้กระแสแนวคิดและวัฒนธรรมกระแสหลักที่เน้นเรื่องเชื้อชาติลดลง แม้ว่าจะยังคงดำรงอยู่ก็ตาม ทำให้คนในสังคมในช่วงเวลานี้ มีความสนใจเรื่องความแตกต่างทางเชื้อชาติลดลง และยอมรับว่าชาวจีนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ช่วงเวลานี้ได้มีการนำนวนิยายมาผลิตเป็นละครผ่านสื่อโทรทัศน์ อันทำให้ภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย ได้เผยแพร่และรับรู้อย่างเป็นวงกว้าง เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นวัฒนธรรมร่วมของคนในสังคมที่สามารถรับรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว ดังเช่น นวนิยายเรื่อง ลอคลายมังกร ซึ่งเป็นนวนิยายที่ชี้ให้เห็นถึงการประกาศความเป็นจีนของชาวไทยเชื้อสายจีน

ปัจจัยทางด้านการเมืองทั้ง การออกกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจสภาพเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการขยายตัวและเติบโตของกลุ่มทุนเชื้อสายจีน และความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติของคนในสังคมไทยเอง เป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวจีนได้รับการยอมรับ และมีภาพลักษณ์ในทางที่ดี ส่งผลให้นวนิยายไทย พ.ศ. 2530-2533 ปรากฏภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยมีพัฒนาการที่ดี มีคุณธรรม และประสบความสำเร็จในธุรกิจมากกว่าภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2512-2529

ดังนั้น จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533 มีพัฒนาการในทางที่ดี และสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของชาวจีนในไทย เพื่อให้เกิดการยอมรับจากคนในสังคม โดยการสร้างและการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533 รวมไปถึงภาพลักษณ์ใน นวนิยายช่วงทศวรรษก่อนหน้า ที่มีความสัมพันธ์กับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อมุ่งหวังให้คนในสังคมเกิดการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับชาวจีนและคนเชื้อสายจีนในสังคมไทย โดยใช้วรรณกรรมและนวนิยายเป็นสื่อ

การศึกษาภาพลักษณ์ของชาวจีนในเมืองไทยที่ปรากฏในนวนิยายไทย พ.ศ. 2512-2533 นี้ ถือเป็นแนวทางในการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นแนวคิด บริบทและปัจจัยทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของไทย ที่มีผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ของชาวจีนในสังคมไทย อันนำไปสู่การเข้าใจในเรื่องภาพลักษณ์ การผสมผสานทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรมของชาวจีนในสังคมไทยได้ดีขึ้น